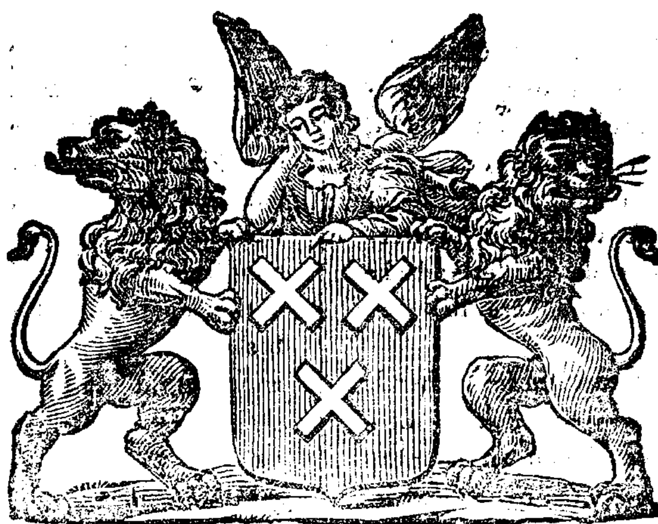
No. 83 1833.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- *Nieuws-* Zaturdag den

COURANT. en Wetenschappelijk *Blad.* 6 *April.*

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, Gelet op het Besluit van Z. E. den Heere Gouverneur der Provincie Noord-Braband, van den 27sten Maart 1833, D. N°. 1, nader nopens de wijze van indiening enz., van reclamatiën tegen abuizen in de Kadastrale werkzaamheden, houdende mededeeling:

Dat Z. E. den Heere Minister van Financiën heeft te kennen gegeven, er geenerlei bezwaar, maar zelfs voor de vermindering van het aantal individuele reclames, groote nuttigheid in te zien, dat wegens onderwerpen, waarvan de uitkomst van algemeene toepassing in één kanton of Gemeente zijn moet, door de Plaatselijke Besturen, Polder-beheerders of Dijk-kollegiën voor eene Gemeente, Heemraadschap of Polder-district casu quo gereclameerd worde bij een algemeen bezwaarschrift; en verder dat de Heer Minister zich verpligt acht, den Gouverneur met alle mogelijke aandrang te verzoeken, om de inzending en het onderzoek van de reclamatiën zoo veel doenlijk te willen bevorderen, opdat de termijnen van afdoening bij Z. M. des betrekkelijk Besluit van den 7e Januarij 1833, N°. 45, (Staats-blad N°. 1), voorgeschreven, niet worden overschreden, terwijl na den laatsten Junij hoegenaamd geene reclames door de Burgemeesteren mogen worden aangenomen.

Brengen voormelde besluit, tot vervolg op hunne Publicatie van den 4e Februarij 1833, (en waarbij tevens gedachte Koninklijk Besluit van den 7e Januarij jl. is geïnsereerd), bij deze ter kennisse der opgenoemde Kollegien enz, ten einde daarop alnog te kunnen attenderen.

BREDA, *den 4den April 1833.*

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHÄUIKES.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,
van Vrijdag 5 *April*,
behelzende de jongste *Belgische* en *Fransche* Nieuwstijdingen en *Beursprijzen.*

BELGIE.

BRUSSEL, den 4den April.

In de kamer der afgevaardigden van gisteren is de centrale sectie voor den dag gekomen met eene nieuwe redactie van de reglementaire artikels van het oorlogs-budget, waarin tevens het vroeger door den heer *Robaulx* gedaan voorstel opgenomen was, om namelijk dit budget slechts voor de eerste zes maanden van het tegenwoordig jaar toe te staan. Zoo als te denken is ontmoette dit voorstel veel tegenstand bij de ministers. Die van de binnenlandsche zaken verlangde van de kamer te weten, of het voorgesteld amendement al of niet uit wantrouwen of vijandschap tegen het ministerie voortsproot, in welk geval hij zich daarmede niet vereenigen kon. De kamer moest nu eens voor al weten of het ministerie deszelfs vertrouwen verdiende; hij-zelf wenschte daaromtrent bepaald ingelicht en stelde, als ten proeve, een nieuw amendement voor houdende, dat, daar de constitutie wilde dat de budgetten slechts eene wet uitmaken, het oorlogs-budget aan eene herziening zou onderworpen worden bij de definitieve stemming over de algemeene staatsbegrooting en van die wet deel uitmaken. Eene vrij hevige discussie, waarbij het wederzijds niet aan bittere woorden ontbrak, over het al of niet vijandelijke en beleedigende dat voor het ministerie in het voorstel der centrale sectie kon gelegen zijn, werd daarop tusschen de gewone leden der oppositie, waaronder de rapporteur der centrale sectie, en de ministers gevoerd. De laatsten drongen er op aan, dat men onmiddellijk over het amendement van den minister van binnenlandsche zaken stemde en daarmede over het ministerie uitspraak deed, doch het voorstel der centrale sectie verwierf de voorkeur en werd met 45 tegen 23 stemmen aangenomen, waardoor het amendement van den minister van zelven verviel. De uitslag scheen een levendigen indruk op de leden te maken; men scheen het er voor te houden, zoo als *l'Emancipation* zich uitdrukt, dat de kamer door deze beslissing het ministerie omvergeworpen had; gemeld blad wijt echter de schuld minder aan de kamer dan wel aan de ministers zelven, en vermeent dat het ministerie zich zeer wel met het gevoelen der leden in deze had kunnen vereenigen. Het door de kamer genomen besluit is intusschen met de daad voor het ministerie eene gevoelige nederlaag, en het zal te bezien staan, welke deszelfs houding nu wezen en of het niet genoodzaakt zal zijn, het bestuur in andere handen over te geven.

— Lord *Durham*, lord *William Russel* en de luitenant-kolonel *Caradoc* zijn, de eerste tot grootkruis, de tweede tot kommandeur en de laatste tot officier der *Leopolds*-order dezer dagen benoemd.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den April.

De kamer der pairs heeft gisteren het ontwerp van wet aangenomen, waarbij het budget van 1830 definitief geregeld wordt. Naar het voorstel der commissie, heeft men, even als de kamer van afgevaardigden, de uitgave van vijf millioenen franken, door den toenmaligen minister van financiën, den heer *Lafitte*, op de leening van het gouvernement van Haïti voorgeschoten, goed gedaan, doch daarentegen de viermaal-honderd-duizend franken, door den heer *de Montbel* gedurende de revolutie-dagen aan de bezetting der hoofdstad rondgedeeld, verworpen. Hetzelfde lot heeft een additioneel artikel getroffen, door de kamer van afgevaardigden aan het ontwerp toegevoegd, waarbij bepaald werd dat de uitgaven, die niet door de wetgevende kamers bij de eindelijke regeling werden goedgekeurd, op den minister, die dezelve had geordonnanceerd, zouden verhaald worden. De meerderheid heeft begrepen, dat eene zoo gewigtige bepaling, welke onmiddellijk tot de verantwoordelijkheid der ministers behoorde, niet bij wijze van amendement in eene finantiele wet behoorde te worden ingevoegd.

In de kamer van afgevaardigden is dadelijk na het openen der zitting de stemming over het ontwerp van wet, de vreemde uitgewekenen betreffende, hernieuwd, en daar beide partijen in ongewoon getal waren opgekomen, is hetzelve met 232 tegen 118 stemmen aangenomen. Vervolgens is de discussie over het budget van oorlog voortgezet, en zijn daarin, in weerwil van den tegenstand door den maarschalk *Soult* geboden, onderscheidene bezuinigingen doorgedrongen. Tot de meeste bedenkingen heeft aanleiding gegeven de aanvrage eener som van 15 a 16 millioenen franken, voor het materieel der genie, waarvan een groot gedeelte bestemd schijnt om de verdedigingswerken rondom de hoofdstad te voltooijen. Sints lang is dit een onderwerp van geschil; terwijl het gouvernement door de ondervinding van vroegere jaren meent te kunnen aantoonen, dat het voor de veiligheid van den staat volstrekt noodzakelijk is, dat de hoofdstad in eenen staat van verdediging worde gesteld, die haar ten minste bekwame, om door eigen krachten den eersten aanval des vijands af te weren, - schijnt de oppositie, en met deze het grootste deel der bevolking, in het vermoeden te verkeeren, dat de bedoelde vestingwerken veeleer bestemd zijn, om bij inwendige onlusten of formelen opstand, de hoofdstad in bedwang te houden, en dit vermoeden is te minder onwaarschijnlijk, omdat men van het vroeger ontworpen plan, waardoor de gansche stad met eenen ringmuur zoude omsloten worden, is terug gekomen, en daarvoor thans niet minder dan vijftien geheel afzonderlijke sterkten of forten meent in de plaats te stellen, welke ieder des noods met eene bezetting van duizend man zouden kunnen verdedigd worden. Daar men niet openlijk voor het zoo evengenoemd vermoeden durfde uitkomen, heeft men zich vergenoegd deze verandering van stelsel te bestrijden, terwijl eenige andere leden den ganschen aanleg als volstrekt nutteloos wilden beschouwd hebben. De commissie had bij amendement voorgesteld om de straks genoemde aanvrage, voor zoo ver die tot de verdedigingswerken van Parijs moest dienstig te zijn, te weigeren, doch na eene langdurige discussie is men gisteren deswege tot geen besluit gekomen.

— Het voorloopig berigt gisteren medegedeeld, dat het spaansch ministerie in eenen eenigzins absoluten zin zoude gewijzigd zijn, heeft zich ten volle bevestigd. Om den gang van dit nieuw bestuur te kenteekenen, heeft de minister van oorlog dadelijk aan alle militaire bevelhebbers eenen rondgaanden brief gezonden, waarin deze worden uitgenoodigd, om niet alleen tegen hen, die de grondwet des koningrijks ten aanzien der troonsopvolging zouden willen omverwerpen, maar ook tegen anderen, die steeds staatkundige nieuwigheden wenschen in te voeren en de regten van den koning trachten te beperken, met ernst en gestrengheid had te waken. Dé een en ander dier maatregelen waren van den 25sten der vorige maand. Volgens den *Messager* is heden een nader berigt van den 27sten ontvangen, inhoudende, dat de hoofdstad volkomen rustig was gebleven.

— Omtrent de aanstaande reis des konings naar de zuidelijke en westelijke departementen, verneemt men, dat dezelve dadelijk na het einde der tegenwoordige zitting der wetgevende kamers zal worden aangevangen, doch niet meer dan drie weken duren, om bij het openen der volgende zitting tegenwoordig te zijn. De beide hertogen *van Orleans* en *Nemours* zouden hunnen vader vergezellen.

— Van Valenciennes schrijft men, dat de troepen, tot het Noorderleger behoorende, die thans nog vereenigd zijn, waarschijnlijk dezen zomer twee kampen in de omstreken van St. Omer en Maubeuge zullen betrekken. Onderscheidene regimenten keeren intusschen naar het binnenste des rijks terug; zoo verwacht men onder anderen binnen weinige dagen alhier het achtste regement van linie, hetwelk thans te Soissons in bezetting ligt.

— De maarschalk hertog *van Rovigo*, is gisteren alhier aangekomen.

— De fondsen waren heden (2 *April*) genoteerd: de 5 pCt. kont. 100,75; op tijd 101; de 3 pCt. kont. 77,10; op tijd 77,50; Nap. renten kont. 90,20; op tijd 90,50; Sp. perpet. 71½ kont.; 71¾ op tijd; 3 pCt. 42½; Cortes 14.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den April.

Gisteren ochtend heeft de oudste Zoon van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, op het Paleis van Z. M. te 's Hage, in tegenwoordigheid van de Vorstelijke familie, van derzelver hofhouding, en van den heer hofkapellaan *Dermout*, alsmede van de oudste der in dienst zijnde leeraren der Nederduitsche en Waalsche gemeenten aldaar, de heeren *Noordink* en *de Chaufepié*, deszelfs geloofsbelijdenis afgelegd, en is als lidmaat der Hervormde gemeente bevestigd door den heer hofkapellaan *Delprat*, rustend Predikant bij de Waalsche hervormde gemeente aldaar, wiens godsdienstig onderwijs den Prins tot deze gewigtige plegtigheid had voorbereid.

— Men schrijft uit Groningen: » Het Museum van Natuurlijke Historie der Hoogeschool is dezer dagen weder verrijkt geworden met een zeer belangrijk geschenk, zijnde eene verzameling van

 zeer fraai geteekende en gekleurde afbeeldingen van Chinesche visschen, op nieuw aan hetzelve toegezonden door onzen stadgenoot, den waarnemenden Nederlandschen consul te Kanton, in China, den heer *M. J. Senn van Basel*, aan wien het Museum ook reeds vroeger vele belangrijke stukken te danken had, dezelfden die door zijn beleid en verstandig gedrag heeft weten uit te werken, dat alleen onze Vaderlandsche vlag voor de Nederlandsche factorij te Canton is blijven wapperen, toen al de andere hadden worden weggenomen."

— Over den tegenwoordigen geest tegenwoordig te Brussel heerschende, schrijft de *Messager de Gand* van gisteren het volgende: „Lieden die gedurende eenigen tijd te Brussel verbleven en daarvan thans teruggekomen zijn, laten zich eenstemmig uit, over de algemeene ontevredenheid die er tegen het tegenwoordig gouvernement heerscht. De revolutionnaire geest is er in zeker opzigt uitgedoofd; men vindt er overal slechts bedrogene patriotten, die thans niet minder spijt gevoelen van zich zoo lang te hebben laten misleiden, als zij vroeger tegen de aanhangers der Nassau's verbitterd waren. Op den koning en de koningin wordt in de hoofdstad niet de minste acht geslagen: of het vorstelijk paar in deszelfs paleis blijve, of het gaat wandelen, of het zich in den schouwburg vertoone, men bekommert er zich evenveel om; overal worden dezelve met onverschilligheid en koelheid ontvangen, en slechts alleen door bezoldigde en omgekochte lieden met gejuich begroet." — Deze geest die zich in de hoofdstad openbaarde, zou zich voorts ook meer en meer over de provincien uitbreiden.

— Uit Praag wordt geschreven, dat koning *Karel X* en het verbannen geslacht in de grootste afzondering leven, en geene inwoners der stad tot zich toelaten. Koning *Karel*, die nog veel aan het podagra lijdt, verlaat zelden of ooit zijne appartementen en maakt weinig gebruik van het anderzins door hem zoo geliefde jagtvermaak. Hij en de overige leden van zijn geslacht bezoeken zelfs slechts enkele malen de kerk van het kasteel, en de abt *Lalil* leest gewoonlijk de mis in de vertrekken des konings. Omtrent den hertog van *Bordeaux* wordt in deze berigten gezegd, dat hij voordeelig opgroeit, dat hij een bevallig uiterlijk heeft, en dat hij al de levendigheid bezit, welke zijne bloedverwanten onderscheidt. De abt *Lalil* geeft hem onderwijs, ook in het latijn, volgens de leerboeken der Jesuiten. Bovendien heeft hij vele andere meesters, ook tot het onderrigt in de ligchaamsoefeningen, waarin hij door den kolonel *Wölfel*, een Straatsburger, wordt onderwezen. Er werd veel gesproken van het plotseling wegzenden van een kamerdienaar van den hertog *van Bordeaux*, omtrent wien kwade vermoedens zouden zijn gerezen. De zwangerheid der hertogin *van Berry* wordt door hare familie en het hofgezin stellig tegengesproken en als een schandelijke laster uitgekreten.

— In de fransche bladen vindt men melding gemaakt van een zoogenaamd republikeinsch bal, 't welk den 30sten ll. te Parijs is gehouden geworden en waarop alle personen met onderscheidene kleeding en zinnebeeldige teekenen, die aan de eerste dagen der republiek herinnerden, verschenen. De mannen hadden op het hoofd een hoed met gewast linnen overtrokken, waarom een bloedkleurig lint, met een strik daarvan de ...... , zoodat een witte broek aan met roode strepen, een wit vest *à la Robespierre* met dubbelen overslag, uitkomende op den zwarten overrok. Vijf commissarissen hadden zich verantwoordelijk gesteld voor de gevolgen die uit dit *patriottisch feest*, zoo als de fransche republikeinsche bladen het noemen, konden voortkomen. Of de politie al of niet zich er mede gemoeid heeft, wordt daarbij niet vermeld.

— Volgens de opgave van een dagblad zouden er in Engeland 402 petitien, voorzien van 300,245 onderteekeningen, tegen de bill tot beteugeling van Ierland zijn ingediend. De petitien voor de strikte waarneming van den sondag waren 178 in getal, voorzien van 48,192 handteekeningen. Voor de afschaffing van den slavenhandel waren er ingediend 115, door 32,252 personen onderteekend, en voor die voor het fabriekwezen 19 met 31,329 onderteekeningen.

BELGIË.

BRUSSEL, den 4den April.

In hunne zitting van gisteren hebben de afgevaardigden ook nog het overgeblevene 8ste hoofdstuk van het oorlogs-budget, over de campagne-vivres en fourages goedgekeurd. Men heeft in dit hoofdstuk, 't welk men eerst aanzienlijk scheen te willen besnoeijen, slechts de bepaling ingevoegd, dat de generaals en hoofdofficieren, buiten geval van oorlog, slechts dan op vergoeding van verblijfkosten en vivres zouden aanspraak hebben, wanneer de troepen gekampeerd of gekantonneerd waren.

— De commissie uit de kamer met het onderzoek van het door den senaat gewijzigd ontwerp op de branderijen belast, heeft zich, naar men verneemt, daarmede niet kunnen vereenigen.

— Een diefstal met inbraak gepaard, heeft voor een paar dagen wederom plaats gehad bij een herbergier te St. Gilles. — De diefstallen van allerlei aard zijn tegenwoordig zoo gemeenzaam, als de dieven stout zijn, zoo zelfs dat de openbare tribune in de zaal der nationale vertegenwoordiging niet ontzien wordt. Immers staande de jongste zittingen heeft men aldaar behendig een der aanschouwers zijne beurs geligt en portefeuille ontstolen.

— Met den 15den dezer zal een eerst bataillon van de 2de brigade der vierde divisie het kamp bij Brasschaet betrekken en met behulp eener kompagnie sappeurs met het opslaan van tenten als anderzins een aanvang maken; een tweede bataillon zal den 20sten volgen en achtervolgelijk de overige. De groote wapenoefeningen van deze troepen zouden met half Mei beginnen.

— Een onzer dagbladen wil verzekeren, dat het hollandsch gouvernement met de luiksche fabriekanten een koop zou hebben gesloten voor de levering van niet minder dan 50,000 geweren, tegen 15 guldens het stuk.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den April.

Ook de Koning van Wurtemberg heeft onder dagteekening van den 29sten Maart eene proclamatie uitgevaardigd, waarin de beteekenende oorzaken der ontbinding van de vergadering der standen worden blootgesteld. Met het best voornemen bezield, dus is de hoofdzakelijke inhoud van dit stuk, om deze bijeenkomst ter geluk der natie, en tot opheffing van vele bezwaren te doen strekken, heeft het bestuur reeds bij het openen der zitting, eene partij gevonden, die zonder op de ondervinding te letten, zich enkel aan stelselmatige begrippen vasthield, en de aandacht der vertegenwoordiging in plaats van op wettige onderwerpen, op gevaarlijke redeneringen en beschimpingen van al het bestaande trachtte te vestigen. Bij de deliberatie over het adres van antwoord was deze partij reeds zigtbaar, bij onderscheidene gelegenheden deed dezelve zich kennen, doch bovenal bij het voorstel om de besluiten der bondsvergadering van het vorige jaar als tegen de grondwet strijdende te schandvlekken. Het bestuur heeft niets verzuimd om de kamer van afgevaardigden op de noodlottige gevolgen van eenen hoodanigen geest van tegenstand opmerkzaam te maken, en toen men de waarschuwing geheel verkeerd opnam, en op nieuw tot voorwendsel eener meer duidelijke verklaring van tegenstand deed strekken, bleef er geen ander middel over, dan door eene ontbinding der standen de natie zelve de beslissing op te dragen.

ENGELAND.

LONDEN, den 3den April.

Het Hoogerhuis heeft zich nagenoeg zonder discussie met de amendementen, die de bill tot beteugeling der iersche onlusten in het huis der gemeenten waren toegevoegd, vereenigd en werd hierop in de zitting van gisteren door commissarissen 's Konings bekrachtiging aan dit ontwerp gegeven.

Het Huis der gemeenten heeft zich de beide laatste dagen met het voorstel van lord *Althorp*, over de inkomsten der gevestigde kerk in Ierland, en waarbij deze aanmerkelijk worden besnoeid, bezig gehouden, en hetzelve gisteren met eene groote meerderheid goedgekeurd.

— De Fransche, Nederlandsche en Belgische gezanten hebben gisteren lord *Palmerston* een bezoek gegeven. Omtrent den staat der onderhandelingen is niets met zekerheid bekend, doch wel het gerucht dat het Engelsch kabinet zich sints eenige dagen toegefelijker betoont. Ter reede van Duins bevonden zich den 1sten dezer het linieschip *Talavera*, twee Fransche fregatten en eenige mindere vaartuigen.

— Berigten uit Lissabon tot den 18 maart ontvangen, behelzen niets belangrijkers dan de officiele rapporten van den opperbevelhebber van het leger van dom *Miguel*, omtrent het gebeurde op den 4den der vorige maand. Volgens dit verslag was de vermelde aanval niet anders dan eene verkenning op onderscheidene punten ondernomen, waarbij men eenige van vijandelijke ...... stand vindende zich binnen de verschansingen terug getrokken.

Voorts heeft men alhier het afschrift ontvangen van eenen brief welke onder dagteekening van den 10den Maart door den admiraal *Sartorius* ...... voogd zich stellig beklaagt dat aan zijne onderhebbende manschappen sints lang geene soldij werd betaald; met bedreiging dat indien aan hunne billijke vordering niet onmiddellijk wordt voldaan, hij met het ganschi eskader den dienst van dom *Pedro* zal verlaten, en zich dan weer onder bescherming zal welen schadeloos te stellen.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd de 3 pCt. geconsolideerden 87⅞ à ⅞, hollandsche integralen 46⅝.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, 4 April 1833.

NEDERLANDEN. Werkelijke schuld 2½ pCt.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Uitgestelde schuld.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Kansbiljetten.	19⅝	à 20⅜	20⅞
Amortisatie Syndicaat 3½ pCt.	[illegible]	[illegible]	78⅝
Idem idem 4½ pCt.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	97	[illegible]	98
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	101⅛	101⅞	101⅞
Nieuwe geldl. 1832 à 5 pCt.	84⅞	à 85⅞	85⅞
Schatkist-biljetten, 4½ pCt.	100⅞	101	100⅞
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	[illegible]	[illegible]	88
FRANKRIJK, Inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
RUSLAND, bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Bij dezelfde 1829, 5 pCt.	98⅛	à 99⅛	98⅞
SPANJE, Certific. Amst. 5 pCt.	64⅜	à 63⅞	64⅞
Dezelfde 3 pCt.	40⅞	[illegible]	[illegible]
Uitgestelde schuld	11⅞	à 12⅛	12

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.